

Prenafeta

A vegades escric per fixar el record, per poder tornar-hi quan la memòria dilueixi els detalls i l'emoció concreta del moment quedi neutralitzada per l'oblit.

Havíem de veure'ns la setmana que va néixer el meu fill, a principis de novembre. Havíem quedat perquè el Juli no havia de néixer fins al gener, i pensava dir-li aleshores que estava embarassada. No em va contestar, vaig pensar que s'havia despistat, van passar els mesos i vam tornar a casa amb el Juli i la primavera s'acostava per fi i amb ella l'aniversari del Lluís, i jo anava tornant a la vida, i el vaig trucar per felicitar-lo i mirar de trobar un altre dia per veure'ns. El vaig notar cansat, decaigut, amb aquella dificultat per parlar de les persones molt grans. No feia ni dos dies que havia sortit de l'hospital, i vam quedar que ens trucaríem ben entrat l'abril per buscar un dia per esmorzar. Últimament només esmorzàvem –mai els dimarts, que quedava amb el Laporta. I sempre al Tívoli.

Quedessis quan quedessis, i fos on fos, ell sempre arribava el primer. Esperava a la taula assignada amb els colzes recolzats als braços de la cadira i les mans creuades davant la boca. O, si la cadira no tenia braços, amb els braços damunt la taula i les mans també creuades. Era hàbil en la conversa i tenia un sentit de l'humor fi i punyent que no queia mai de la banda del cinisme. M'agradava escoltar-lo, tot i que amb el pas dels anys les batalletes van anar minvant i semblava que cada vegada més gaudia de la companyia, com aquell a qui ja no li cal fer el fanfarró i ja està de tornada de tot. Era escèptic i optimista alhora, i sempre trobava forces on calgués per fer coses i no rendir-se mai.

La mostra de fortalesa més descomunal la vaig veure quan va sortir de la presó. Vam dinar pocs dies després que l'alliberessin, i em va impactar moltíssim la seva força. Potser havia estat el cop més dur de la seva vida però no estava disposat a rendir-se, ni a deixar de gaudir de les converses, ni a renunciar a una bona taula. Crec que va ser a Ca l'Isidre, però només recordo una taula rodona i el seu posat bonhomiós malgrat tot, amb una actitud determinada a no deixar-se tòrcer. Vaig pensar que quan fos gran volia ser tan forta com ell. Aleshores jo tenia 19 anys i feia segon de Dret, i aquella experiència va ser la primera que em va ensenyar que tot allò que m'explicaven a la universitat era una mica mentida, per arbitrari.

Quan el vaig conèixer jo tenia 16 anys i només feia això: escoltar-lo. No m'atrevia a dir gaire res perquè pensava que no podia aportar res d'interessant a les converses i que més valia callar i aprendre. Sempre vaig pensar que per ell devia ser un pal tenir-me allà sense obrir la boca per res que no fos endrapar i beure, però em seguia convidant a dinar. I jo seguia fent campana de la universitat primer, i escaquejant-me breument de la feina després, per gaudir de l'oportunitat de menjar bé i beure bé i escoltar les persones intel·ligents amb qui el Lluís em feia compartir taula. Sempre repartint joc, sempre mirant de generar entorns estimulants per fer brillar a qui tenia al voltant. Després em vaig fer gran i vaig començar a agafar confiança per participar de les converses, i crec que puc dir que el Lluís es va convertir en el meu amic.

Ell va ser el primer que em va pagar per escriure, a través de la Fundació Catalunya Oberta. Gràcies a aquells diners vaig poder fer moltes coses, i escriure al butlletí em va permetre conèixer molta gent i seguir creixent. Després vaig renegar de Convergència, i amb el Lluís havíem discrepat molt, però sempre vaig admirar que carregués el país a l'esquena durant uns anys i que el fes renéixer de les cendres pràcticament sol. No va perdre mai un sentit de la institucionalitat que ara no tenen ni tots els càrrecs de la Generalitat junts. Malgrat la sornegueria, malgrat l'escepticisme i malgrat tot. La Generalitat era ell quan la Generalitat era alguna cosa.

Ara ja han passat uns mesos des que el Lluís va morir, i l'enyoro. I vull fixar a la memòria tot això, i les copes de vi blanc amb gel, i els whiskies i els pursos i les seves anècdotes i les seves fílies i les seves fòbies. Com li brillaven els ulls quan parlava de Pla i d'Itàlia, com rèiem quan explicava per enèssima vegada el dia que va haver d'empènyer el cul de la Caballé perquè sortís del cotxe, com ens excitaven les seves històries de viatges oficials i tot el que era fràgil i gloriós alhora. L'amor pels seus fills i els seus néts, l'amor per la Lluïsa i les seves abraçades diàries per donar-se les gràcies i que ara no recordo si anaven acompanyades d'un "bon dia" o un "bona nit". Han passat uns mesos, i l'enyoro, i amb aquestes paraules vull fixar el seu record a la memòria. El Lluís va ser el meu amic, i ha estat un privilegi.

Barcelona, 27 d'octubre de 2025.